

Gert Petersen: Det drejer sig om en genfremsættelse, og jeg kunne for så vidt nøjes med at henvise til de bemærkninger, jeg gjorde, første gang vi havde forslaget til behandling her.

Jeg vil dog føje til, at vi stadig væk fra SFs side er af den opfattelse, at nogle dele af forslaget ikke rigtig har den store relevans, mens andre dele er meget positive, og at det vil være fornuftigt at arbejde med dem, og det vil naturligvis ligge til grund for vores holdning i udvalgsarbejdet.

Der er noget vist barokt i, at dansk fredsforskning ifølge forslaget skal kunne udvides, jo mere vi opruster herhjemme. Finansiering af fredsforskningen er sat til 1 pct. af de til enhver tid værende forsvarsudgifter. Det vil sige, at hvis man går stærkt ind for fredsforskning, må man også gå stærkt ind for en forhøjelse af forsvarsudgifterne herhjemme. Jeg kan ikke begribe, at man ikke fra forslagsstillernes side har foretaget en ændring på dette punkt.

Der næst vil jeg, idet jeg stadig væk henviser til den mere detaljerede redegørelse, jeg kom med om mit syn på disse ting sidste gang, sige om det internationale råd til forskning og information om konflikter, at for det første er vi skeptiske over for den tankegang, jeg synes ligger i bemærkningerne, at man ligesom overvurderer troen på, at det er uvidenhed, som fører til konflikter. Jeg sagde vistnok sidst — jeg husker det ikke nøjagtigt — at det var en meget smuk gammel radikal tankegang, som har præget meget af det radikale fredsarbejde gennem årene.

Jeg er selv af den overbevisning, at det ikke specielt er uvidenhed, der har ført til de store konflikter. Forud for den første verdenskrig kendte de indblandede stater såmænd udmærket godt hinandens mobiliseringsplaner og vidste ganske nøje, hvad der skulle ske i tilfælde af en konflikt. Det, som var vanskeligheden, var at kalkulere modpartens næste skridt. Vi har oplevet noget af det samme ved udbruddet af den anden verdenskrig, og i dag er det i og for sig de samme problemer, vi ligger og slås med. Det er jo ikke uvidenhed, der gør sig gældende i de store hovedstæder med hensyn til, hvordan modparterne er udrustet. Det ved man formodentlig bedre, end man nogen sinde tidligere har vidst i verdenshistorien. Men

det er vanskeligheden ved at kalkulere modpartens næste skridt. Det er det helt konkrete i forbindelse med et konfliktudbrud. Så er der det mere substantielle, som ligger bagved. Det er de økonomiske interessemodsigelser, de økonomiske konflikter, som i mange tilfælde har ligget bag ved de store krige, vi har oplevet. Det er problemer, som i og for sig er ganske oplyste, og hvor dette, at man ikke har været vidende om det ene eller det andet, i virkeligheden har spillet en meget ringe rolle i forbindelse med selve konfliktens udbrud.

Det var den ene ting, jeg ville sige om det. Det andet er, at det naturligvis vil være positivt for verdensoffentligheden og ikke bare for stormagterne at vide, hvordan situationen er økonomisk, militært, psykologisk osv. både på det globale plan, på de nationale planer og på pagtplanerne. Hertil kan et sådant forskningsinstitut naturligvis spille en betydelig rolle.

Men skal vi oprette et forskningsinstitut her i Danmark eller et internationalt forskningsinstitut på initiativ fra dansk side, når man i forvejen har et ganske betydeligt og velrenommeret internationalt forskningsinstitut i Sverige, som er oprettet på svensk initiativ, nemlig SIPRI? Jeg synes, at det vil være en stor og en udmærket tanke, som vi meget gerne vil støtte, hvis man ville yde et dansk bidrag til SIPRI, hvis man ville gå ind i det arbejde at søge at få gjort SIPRI til et internationalt organ, der arbejder på nordisk basis. Det var jeg vist også inde på sidste gang, men det er igen betragtninger, som forslagsstillerne ikke har taget hensyn til; de må åbenbart mene, at det er rigtigt at holde fast ved forslaget i dets oprindelige form. Jeg mener derimod stadig væk, at det rigtige ville være, om vi her udnyttede de muligheder, der ligger i det svenske forskningsarbejde, som også foregår på international basis og med inddragelse af forskere fra alle lande, arbejdede videre med det og prøvede på at skabe noget nordisk.

Det andet, jeg ville sige om forslaget generelt, er videreførelsen af Seidenfadenrapporten. Det kan vi helt ubetinget støtte, og vi kan også støtte arbejdet for at finde frem til andre former end de rent traditionelle, hvorunder et sådant arbejde kan videreføres — altså at det ikke bare er noget, man sidder og sysler med i en afkrog i udenrigsmini-